

[Jørgen Møller.]

gaet meget godt, ved at man paa saadanne Bøgers Forside har paategnet, at Bogens Paalydende ikke er Bevis for det virkelige Tilgodehavende. Jeg har i øvrigt ikke gennem sønderjyske Sparekasssekredse kunnet faa oplyst, at Fællesrepræsentationen nogen Sinde har afæsket Sparekasserne en Erklæring i saa Henseende. Jeg gaar imidlertid ud fra, at det ikke er Meningen, at Ændringen skal ske paa staaende Fod, men kun at de gamle Indskudsbøger af denne Art lidt efter lidt skal forsvinde, maaske inden Udløbet af en nærmere fastsat Tidsfrist, men disse Spørgsmaal kan jo drøftes i det kommende Udvalg.

Angaaende de sønderjyske Sparekasser med kommunal Garanti, som nu gaar ind under de almindelige Regler, idet den kommunale Garanti skal ophæves efter nærmere fastsatte Regler, tillader jeg mig at bemærke, at Afviklingsmaaden er i nøje Overensstemmelse med de Ønsker, som de kommunale Sparekasser selv har fremsat, efter at det var gaet op for dem, at der ingen Pardon gaves længere med Hensyn til Opretholdelse af en Særstilling.

Der er i Lovforslaget optaget Bestemmelser om, at Handelsministeren med Tilslutning af Indenrigsministeren — sidstnævnte overvaager som bekendt Kommunernes finansielle Stilling — kan godkende, at Kommunerne yder Kasserne en Garanti for Tab paa Engagementer, indgaaet inden 1. December 1936. Denne Garanti maa dog ikke strække sig ud over Regnskabsaaret 1942—43. Naar man har valgt dette Aaremaal, i alt fem Aar, gaar jeg ud fra, at det er vel overvejet i Ministeriet, og at særlig de smaa Kasser med gennem Aarene stærkt stigende Forpligtelser ikke efter den Tid kommer til at mangle den nødvendige Reserve. Hvornaar den kommunale Garanti kan afvikles, lader sig ikke nu fastslaa; det vil afhænge af Kasserne Forretningsgang, idet Loven bestemmer, at Halvdelen af Overskuddet henlægges til en Garantifond, og at Kommunernes Garanti, der skal udgøre indtil 10 pCt. af Kasserne Indskudskapital, sænkes i Forhold til det Beløb, Kasserne hvert Aar henlægger.

Bestemmelserne om, at Kasser, der hidtil ikke har haft Garanter, kan fortsætte uden saadanne, har jeg opfattet paa den Maade, at sønderjyske Sparekasser med Kommunegaranti, der afvikles i de kommende Aar, kan fortsætte uden særlige Garantier.

Jeg skal slutte disse Bemærkninger med

at udtale Haabet om, at den nye Lov maa blive til Betyggelse for Sparerne, og at de økonomiske Forhold i Landet maa arte sig saadan, at det ikke bliver nødvendigt at gaa frem med større Strenghed, end Sparerne Interesser til enhver Tid betinger. Hermed skal jeg anbefale Lovforslaget.

Rahbek: Sparekassernes Betydning som Spare- og Laanekasser er saa almindelig kendt, og jeg maa vel have Lov til at tilføje: anerkendt, at en længere Omtale formodentlig vil være overflødig, men jeg mener dog, at naar vi staar over for Behandlingen af en ny Sparekasselov, vil nogle enkelte Bemærkninger om Sparekassernes almindelige Virksomhed være paa deres Plads.

Ifølge de sidste officielle Tal, fra 30. Marts 1935, havde vi paa det Tidspunkt 526 Sparekasser, og saa vidt mig bekendt er Tallet det samme i Dag. I disse Sparekasser indestod der et Beløb af 2 184 915 000 Kr., altsaa godt og vel 2 Milliarder, og dette Beløb indestod paa godt og vel 2 Millioner Konti, hvilket altsaa vil sige, at hver Sparer gennemsnitlig havde indestaaende ca. 1 000 Kr. Disse Tal viser til fulde, at det er en virkelig Opsparing, der her finder Sted, og ikke en slet og ret Kapitalanbringelse; at over Halvdelen af Sparerne havde et Indestaaende paa under 200 Kr., bekræfter ogsaa dette fuldt ud. At en saadan Opsparing er af overordentlig stor Betydning, baade for den enkelte Sparer og for hele Samfundet, vil sikkert alle erkende.

Det samme gælder Sparekassernes Ullaansvirksomhed. De meget beskedne Administrationsudgifter muliggør, at Kasserne kan yde Laan i den Udstrækning, Midlerne tillader det, til en rimelig Rente. Jeg kan i denne Forbindelse nævne et enkelt Eksempel, som jeg tror er typisk, nemlig i en Sognesparekasse med en Indskudskapital paa godt 1/2 Mill. Kr. Saa godt som alle disse Penge er laant ud til Beboere i Sognet, fordelt paa en lang Række mindre Laan, og til en Rente, der for Tiden er højst 4 1/2 pCt. eller kun 1/2 pCt. over Indlaansrenten. At en saadan Sparekasse betyder overordentlig meget paa sin Egn i Retning af forholdsvis billig Driftskapital, er givet, det behøver ingen nærmere Paavisning.

Hvad Sikkerheden for Sparerne angaar, er jeg enig med den højtærede Minister i, at den skal være saa god og betryggende som overhovedet muligt. Uden at ville drage Sammenligning af nogen Art med andre Pengeinstitutter vil jeg imidlertid hævde, at Sikkerheden i vore Sparekasser